

VERLEGGINGSREGELING BTW MOET FRAUDE VOORKOMEN

De laatste jaren ontstond bij ondernemers een toenemende onzekerheid over het in aftrek kunnen brengen van de BTW op de inkoop van mobiele telefoons en computerchips. Dit werd vooral veroorzaakt door de kans op carrouselfraude. Ook overheden leiden hierdoor schade. Zo lopen de Europese lidstaten miljarden aan BTW-inkomsten mis. De staatssecretaris van financiën heeft daarom goedgekeurd om een verleggingsregeling voor de BTW toe te passen op de levering van mobiele telefoons en computerchips. Deze regeling is per 1 april 2013 in Nederland verplicht.

NU VERPLICHT VOOR MOBIELE TELEFOONS EN COMPUTERCHIPS

Wat carrouselfraude precies inhoudt, is het beste uit te leggen via het voorbeeld in het kader hiernaast. In dit voorbeeld is de Nederlandse ondernemer B de fraudeur. Ondernemer B draagt de ontvangen BTW niet af aan de Nederlandse Belastingdienst. Ook de Spaanse ondernemer A en de Nederlandse ondernemer C kunnen bij de carrouselfraude betrokken zijn, maar dat hoeft niet.

Als de Belastingdienst de fraude ontdekt, is de frauderende ondernemer in de meeste gevallen al met de noorderzon vertrokken. Dit wordt een 'plof-bv' genoemd. Een 'plof-bv' fraudeert enkele maanden, om daarna met de achtergehouden/niet betaalde BTW te verdwijnen.

GEVOLGEN CARROUSELFRAUDE

Er zijn er sterke aanwijzingen dat carrouselfraude bij de handel in mobiele telefoons en computerchips de laatste tijd toeneemt. Uit Europese jurisprudentie blijkt dat de Belastingdienst het recht op aftrek van BTW kan weigeren, als zij kan vaststellen dat een ondernemer wist of had moeten weten dat hij door zijn aankoop mee zou werken aan BTW-fraude. Bijvoorbeeld als de ondernemer wist dat de BTW niet zou worden voldaan, als de prijs veel te laag lag of bij een ongebruikelijke wijze van levering. Een dergelijke moge-

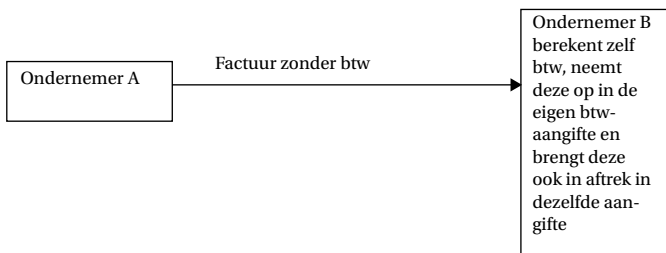
lijkheid leidt tot onzekerheid bij de afnemers van mobiele telefoons en computerchips, wat niet ten goede komt aan de reguliere handel.

VOORBEELD CARROUSELFRAUDE

Ondernemer A uit Spanje levert goederen aan de Nederlandse ondernemer B. Hierbij is sprake van een intracommunautaire levering van Spanje naar Nederland, omdat de goederen worden verzonden vanuit Spanje. De levering valt onder het 0%-tarief. Ondernemer A in Spanje brengt geen BTW in rekening en hoeft dus ook geen BTW af te dragen. Vervolgens verkoopt de Nederlandse ondernemer B de goederen aan ondernemer in Nederland (C). De goederen vallen in Nederland onder het 21%-tarief en dus zou ondernemer B BTW moeten afdragen in Nederland, maar dat doet hij niet. Ondernemer C betaalt de BTW die ondernemer B in rekening heeft gebracht wel aan ondernemer B. Ondernemer C kan de BTW als voorbelasting in aftrek brengen in haar BTW-aangifte. Vervolgens levert ondernemer C de goederen weer aan ondernemer A in Spanje. Hier is weer sprake van een intracommunautaire levering, omdat ondernemer C en ondernemer A in verschillende EU-lidstaten zijn gevestigd. De carrousel kan vervolgens opnieuw beginnen.

OPLOSSING BTW-VERLEGGINGSREGELING

Om fraude te voorkomen, is voor bepaalde leveringen en diensten besloten om de heffing van BTW te verleggen van de leverancier naar de afnemer. Deze bijzondere manier van heffing wordt aangeduid als 'verlegging van de heffing' of de 'BTW-verleggingsregeling'. In het kort komt deze regeling er op neer dat de leverancier of de dienstverrichter geen BTW aan zijn afnemer in rekening brengt. In plaats daarvan moet de afnemer de BTW over de aan hem verrichte prestaties op zijn eigen BTW-aangifte opnemen als verschuldigde BTW. Deze BTW mag de afnemer in diezelfde BTW-aangifte ook weer in aftrek brengen (mits de ondernemer recht op aftrek van voorbelasting heeft). Op deze manier wordt voorkomen dat de leverancier de BTW die hij van zijn afnemer ontvangt in eigen zak steekt en dus niet aan de Belastingdienst betaalt. De BTW-verleggingsregeling leidt er immers toe dat de afnemer geen BTW aan de leverancier/dienstverrichter hoeft te betalen. Zie figuur 1.

Figuur 1. Verlegging van de verschuldigde btw van ondernemer A naar ondernemer B.

Een BTW-verleggingsregeling kan niet zomaar worden toegepast, omdat ze afwijkt van het normale BTW-systeem. Normaal gesproken is degene die de goederen levert of de dienst verricht immers de BTW verschuldigd en niet de afnemer. Daarom is een verleggingsregeling alleen toegestaan als de Europese regelgeving een BTW-verleggingsregeling kent, of als de Europese Commissie daartoe toestemming verleent. Tot nu toe is de toestemming verleend in die gevallen waarin sprake is van fraude. Zo zijn in ons land BTW-verleggingsregelingen geïntroduceerd voor:

- bouw en scheepsbouw;
- afvalstoffen;
- CO₂-emissierechten;
- mobiele telefoons, computerchips, spelcomputers, tablet-PC's en laptops.

Als de kleineondernemersregeling van toepassing is, geldt de btw-verleggingsregeling niet.

WERKING BTW-VERLEGGING BIJ MOBIELE TELEFONIE

Om de onzekerheid bij de afnemers van mobiele telefoons en computerchips weg te nemen en om te voorkomen dat de handel daarin wordt belemmerd, heeft de staatssecretaris - vooruitlopend op de wijziging van de regelgeving - per 1 juni 2012 goedgekeurd, dat ondernemers de BTW-verleggingsregeling mogen toepassen. Deze keuze werd per 1 april 2013 verplicht. Vanaf die datum geldt de BTW-verleggingsregeling bij de levering van mobiele telefoons en computerchips aan ondernemers bin-

nen Nederland. Hierbij gelden dan nog wel de volgende voorwaarden:

- de koper van de mobiele telefoons en computerchips moet een ondernemer voor de BTW zijn;
- het totale factuurbedrag (exclusief BTW) moet meer bedragen dan 10.000 euro.

Leverancier

De BTW-verleggingsregeling houdt in dat de ondernemer die tegen betaling mobiele telefoons of computerchips levert, geen BTW vermeldt op de factuur die hij uitreikt aan zijn afnemer. De ondernemer-leverancier vermeldt op de factuur alleen 'BTW-verlegd'. Daarnaast moet hij het BTW-nummer van zijn afnemer op de factuur vermelden en dit nummer ook controleren. Dit kan hij doen op een speciale site van de Europese Commissie: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies.

De ondernemer moet de omzet waarop hij de BTW-verleggingsregeling heeft toegepast, aangeven bij vraag 1e van zijn aangifte. Let op! In de praktijk komt het voor dat ondernemers voor één order meerdere facturen uitreiken. Als het totaal van alle facturen boven het grensbedrag van 10.000 euro komt, dan moet de BTW-verleggingsregeling per factuur worden toegepast. Hierbij maakt het niet uit dat de afzonderlijk gefactureerde bedragen onder de grens van 10.000 euro blijven.

Kunstmatig opgeknipte leveringen worden voor het drempelbedrag als één levering gezien.

Afnemer

De afnemer van de mobiele telefoons en computerchips moet de BTW zelf berekenen (door 21 procent te nemen van het factuurbedrag) en vervolgens moet hij deze BTW opnemen in zijn eigen aangifte als verschuldigde BTW bij vraag 2a. Hij kan de BTW in diezelfde aangifte ook weer in aftrek brengen bij vraag 5b, mits hij de mobiele telefoons of computerchips gebruikt voor met BTW belaste prestaties.

DEFINITIES VAN DE BTW-VERLEGGINGSREGELING

De BTW-verleggingsregeling kan worden toegepast op de levering van mobiele telefoons en computerchips. De vraag is wat we onder mobiele telefoons en computerchips verstaan.

Definitie mobiele telefoons

Voor de definitie van mobiele telefoons moeten we kijken naar wat in het spraakgebruik wordt verstaan onder mobiele telefoons. Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan:

- alle handsets die een mobiele telefoonfunctie hebben. Dit is het overbrengen en ontvangen van gesproken berichten. Daarnaast mogen deze handsets ook andere functies hebben, zoals sms, internet en spelletjes. Hierdoor vallen ook smartphones onder de definitie van mobiele telefoons en kan hierop de BTW-verleggingsregeling worden toegepast;
- mobiele telefoons die samen met accessoires, zoals lader, batterij, beschermhoesje of handsfree-set, in één verpakking worden geleverd;
- mobiele telefoons op basis van prepaid. Daarbij maakt het niet uit of in de verkoopprijs een vergoeding is meegenomen voor toekomstig gebruik van de mobiele telefoon;
- mobiele telefoons die gebruikt kunnen worden in een netwerk, maar die niet zijn geleverd met een belcontract/abonnement.

Onder de definitie van mobiele telefoons vallen *niet* de mobiele telefoons die samen met een belcontract worden geleverd. Hieronder vallen ook contracten waarbij bij verlenging van het mobiele abonnement een nieuwe telefoon mag worden uitgezocht. Voor de volgende producten kan de BTW-verleggingsregeling *niet* worden toegepast:

- accessoires voor de mobiele telefoon, indien de accessoires apart worden geleverd;
- walkietalkies;
- WiFi-telefoons, tenzij deze telefoons ook zijn bedoeld voor gebruik via het mobiele telefoonnetwerk;
- 3G-datakaarten en WIFI-kaarten.

Definitie computerchips

Voor de definitie van computerchips moeten we kijken naar wat in het spraakgebruik wordt verstaan onder computerchips. De BTW-verleggingsregeling kan in ieder geval worden toegepast op goederen, die vallen onder nummer/onderverdeling 542 3190 van de Gecombineerde Douane-nomenclatuur (onderverdeling van goederen door/voor de douane). Het gaat hier bijvoorbeeld om:

- CPU's (Central Processing Units);
- MPU's (Microprocessors of Microprocessor Units);
- MCU's (Microcontrollers of Microcontroller Units);
- chipsets - het specifieke samenstel van geïntegreerde schakelingen voor ondersteuning van MPU's.

De BTW-verleggingsregeling is van toepassing op computerchips

als zij zich bevinden in een stadium voorafgaande aan de integratie in een eindproduct. Dit houdt in dat de computerchips nog niet verwerkt mogen zijn in het eindproduct. De levering van goederen, zoals computerservers, laptops en desktops, zijn dan ook uitgesloten van toepassing van de BTW-verleggingsregeling.

Definitie spelconsoles, laptops en tablets

De BTW-verleggingsregeling is dus wel van toepassing bij de levering van spelcomputers. Ook hier moet weer worden gekeken naar spraakgebruik voor de definitie. De regeling wordt in ieder geval toegepast op spelcomputers die vallen onder nummer/onderverdeling 9503 0095 en 9504 5000 van de *Gecombineerde Douanenomenclatuur*. De BTW-verleggingsregeling wordt ook toegepast als spelcomputers samen met accessoires, zoals een gamepad, 3D-bril of racestuur, in één verpakking worden geleverd.

DE BTW-VERLEGGINGSREGELING IS OOK VAN TOEPASSING BIJ DE LEVERING VAN SPELCOMPUTERS

De regeling is ook van toepassing op de levering van tablet-PC's en laptops. Dit zijn draagbare, automatische gegevensverwerkende machines, die ten minste bestaan uit een centrale verwerkings-eenheid en een beeldscherm. De BTW-verleggingsregeling wordt ook toegepast als de tablet-PC's en laptops samen met accessoires, zoals een beschermhoes, toetsenbord of muis, in één verpakking worden geleverd.

Als de accessoires voor spelcomputers, tablet-PC's en laptops apart worden geleverd, vallen ze niet onder de BTW-verleggingsregeling.

CONTROLEER DE FACTUUR

Het is belangrijk om de facturen goed te controleren. Dit geldt zowel voor de leverancier als voor de afnemer.

Leverancier

Als een leverancier genoemde goederen levert en de waarde komt boven de 10.000 euro, maar de leverancier vermeldt ten onrechte BTW op de factuur omdat de BTW-verleggingsregeling van toepassing is, dan is de leverancier deze BTW (verplicht) verschuldigd aan de Belastingdienst. Het is daarom belangrijk dat de leverancier goed nagaat of de BTW-verleggingsregeling van toepassing is. Controleer daarom altijd of de afnemer een in Nederland gevestigde ondernemer is, het drempelbedrag van 10.000 euro wordt overschreden en of de factuur voldoet aan de factuurvereisten.

Afnemer

Ook de afnemer dient goed in de gaten te houden of de regeling van toepassing is. Als de leverancier deze niet toepast, terwijl hij dat wel had moeten doen, dan moet de afnemer de leverancier verzoeken om een juiste factuur uit te reiken. Aangezien er sprake is van een *verplichte* BTW-verleggingsregeling, komt de aan de afnemer ten onrechte in rekening gebrachte BTW niet voor aftrek in aanmerking. De niet-aftrekbare BTW vormt daardoor een kostenpost voor de afnemer. ❏